

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri pošni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v četrtek, dne 1. marca 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 25.

Naše poštne razmere.

Poštni resort mora po novem budžetu oddati finančnemu ministru kot prispevek za splošne državne stroške, tangento okoli 70 milijonov dinarjev letno. Posledica te fiskalne zahteve je, da je kvota za prepotrebne nove investicije padla na minimum in da ni kreditov za vzdrževanje obstoječega omrežja.

Dočim se za gradbo železnice najemajo posojila, se razvoju poštne zvez in telefonskega omrežja ne posveča potrebna pažnja. V resortu samem se je uvedla štednja, ki ni niti v interesu poštne erarje niti gospodarskih krogov. Poštni uradi niso zadostno dotirani z osebjem, na važnih mestih se izkorišča dnevničarje, kamor bi spadalo kvalificirano osebje.

Poštnemu osebju se je natovorilo poleg prave poštne službe, telefona, brzojava, denarnega prometa še poštno-čekovni promet. Za ves trud in riziko, ki ga ima pri tolikem denarnem poslovanju poštne osebje, pa ne prejema nikake odškodnine od čekovnega zavoda, ki polni le blagajne nekaterih privilegiranih bank.

Dan na dan se množe pritožbe, da se dostavlja ekspresne pošiljke z za-

mudo, da prihajajo brzojavke prepozno, da morajo stranke čakati na poštne uradih, vendar nikdo se ni povzpел tako daleč, da zahteva, da se prične lečiti te nevdružne razmere od glave.

Čujemo, da se namerava z novim proračunom zopet izvesti mnogo redukcij in izpremeniti vrsto erarnih pošt v pogodbene. Nikdo ne upošteva, kolike škode lahko nastanejo s takim lažištedenjem za naše gospodarstvo. Vse se presoja samo skozi prizmo partijskih vidikov in interesov. To stanje je nevarno. Zahtevamo, da se preneha s sedanjim načrtom eksploatacije poštne regala in da se poštni, brzojavni in telefonski promet kot predpogoj uspešnega kupčijskega poslovanja upravlja ne z lukrativnega, marveč občeukoristnega vidika. Prebitke, dosežene v aktivnih krajih, je treba investirati tam za vzdrževanje ter razvoj prometa in odgovornosti primerno honoriranje ekzekutivnega osebja.

Smatramo, da naš apel ne bo ostal brez odziva in da bodo naši poslanci posvetili dezolatnim razmeram potrebno pažnjo.

OBLASTNE DAVŠČINE NA OPOJNE

Od Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani smo prejeli: Dne 29. februarja t. l. se je vršil v zbornični posvetovalnici sestanek interesentov, na katerem se je razpravljalo o pobiranju oblastne takse na opojne pijače. Poleg interesentov se je udeležil posvetovanja oblastni odbornik g. dr. J. Adlešič z oblastnim finančnim referentom g. I. Šircom. Posvetovanje je otvoril zbornični predsednik g. Ivan Jelačin, ki je v daljšem nagovoru pojasnil težak položaj trgovine in obrti z ozirom na nove oblastne davščine in navajal za glavni povod, da so te davščine tako občutne, dejstvo, da zadevajo samo one opojne pijače, ki dohajajo v konsum iz trgovskega prometa, ne pa tudi onih, ki se na deželi skuhajo prosto vsakih dajatev in prihajajo v konsum tihotapskim putem. Za njim je zbornični konzulent g. Žagar

PIJACE V LJUBLJANSKI OBLASTI.

našel glavne pritožbe glede nove oblastne doklade na opojne pijače in posebno podčrtaval potrebo, da se prične te doklade pobirati šele od dne, ko zadobijo predmetne uredbe obvezno moč, ker bi pobiranje nazaj bilo praktično jako težavno, če ne naravnost nemogoče. Nato se je razvila debata, v katero so posegli med drugimi gg. Gregor, Meden, Novakovič Bolaffio, Lavrenčič in predsednik Zveze gostilničarskih zadrug g. Kavčič. Koncem debate je oblastni odbornik g. dr. Adlešič v daljših izjavah pojasnil stališče oblastnega odbora in obljubil, da bo oblastnemu odboru tolažil želje in težnje interesentov. Po njegovem govoru je zbornični predsednik g. Jelačin zaključil posvetovanje in prosil navzočega zastopnika za upoštevanje na posvetovanju izraženih želj interesentov.

PRIVATNI IZPITI NA OBRTHNIH NADALJEVALNIH ŠOLAH.

Veliki župan mariborske oblasti je z razpisom od 27. jan. 1928, Obr. 360/1 na podlagi neke odločbe ministrstva trgovine in industrije odredil, da se sme odstopiti v izjemnih in opravičenih slučajih dovoljevati polaganje izpita čez predmete obrtnih nadaljevalnih šol osebam, katere niso imele prilike obiskovati obrtno-nadaljevalnega pouka v času učnega razmerja. V to svrhu mora prošilec vložiti z Din 5 — kolekovano in utemeljeno prošnjo za priustitev k izpitu čez predmete obrtnih nadaljevalnih šol na velika župana in prošnji priložiti takso za rešitev v znesku Din 20 —. V odloku, s katerim se prošnji ugotovi, določi veliki župan obenem tudi šolo, na kateri se mora polagati izpit, nakar vodstvo dotične šole sporazumno s kandidatom določi izpitni termin. Pismeni izpit ne sme trajati nad 4 ure, ustmeni pa ne nad eno uro. Vsak kandidat mora pred izpitom donesti šolskemu vodstvu kolek za 40 — dinarjev na izpitni zapisnik in kolek za Din 20 — na izpričevalo ter položiti izpitno takso za vodjo šole in učitelja izpita. Na izdanem izpričevalu bo šolsko vodstvo navedlo tudi odlok, s katerim je bil kandidat pripuščen k privatnemu izpitu.

Ta odredba velja tako za splošne kakor tudi za strokovne nadaljevalne šole in je izdana predvsem v interesu nižjih javnih nameštencev, ki tako izpričevala pogosto rabijo radi ugodnejšega napredovanja v službi. Važna je pa tudi za obrtni naraščaj, ker se namerava nastop obrta v bodoče vezati tudi na dokaz uspešno dovršene obrtne nadaljevalne šole. Vendar se pa k privatnemu izpitu ne bodo pripuščale take osebe, katere so imele priliko obiskovati nadaljevalni pouk, pa so to brez opravičljivega razloga opustile. Zaradi tega bodo prošnji v teh slučajih morali svojo prošnjo utemeljiti z navedbo zadržkov, radi katerih jim ni bilo mogoče obiskovati nadaljevalnega pouka tekom učne dobe.

IZVOZ JAJEC V NEMČIJO.

Med zvezo nemških importerjev jajec na eni strani ter med eksporterji jajec iz Poljske, Jugoslavije, Rumunije, Bolgarije, Turčije in Rusije na drugi strani je prišlo do dogovora o enotnih nakupnih pogojih za vso importno trgovino jajec v Nemčijo. Te kondicije določajo dobavne in ovojne pogoje, dalje kvaliteto in minimalno ceno. Za vse sporne slučaje med importerji in eksporterji so osnovali obvezno razsodišče.

Redni letni občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani.

V beli dvorani hotela »Union« se je vršil dne 27. februarja t. l. redni občni zbor ljubljanskega Gremija trgovcev. Zbor je otvoril njega zaslužni načelnik veletržec g. Ivan Gregor, ki je uvodoma pozdravil zastopnika obrtne oblasti magistr. tajnika g. Čehuna, zastopnika TOI tajnika g. dr. Plessa, Zveze trg. gremijev in Trgovskega društva »Merkur« veletržca in podnačelnika Zveze g. J. J. Kavčiča, Gremijalne šole ravnatelja g. Gruma in zastopnike Pomočniškega zbora načelnika g. Zemljiča in g. Melicerja. Nato je pozdravil zastopstvo našega časopisa, izražajoč željo, da ostane tudi v bodoče našim organizacijam naklonjeno.

Pred prehodom na dnevni red se je v lepih besedah spominjal prerano umrlih članov. V počastitev njih spomina so zborovalci vstali raz sedeže. Ovrgovateljem zapisnika je imenoval veletržca g. Verovška in trgovca g. Khama.

Iz poročila načelnika g. Gregorja posnemamo, da je imel odbor 32 rednih odborovih sej, 6 izrednih sestankov, eksekutiva je imela 8 sej, šolski odbor 9 sej. Na vseh sejah in sestankih je načelstvo zavzelo stališče napram perečim gospodarskim vprašanjem v zaščito interesov ljubljanskega trgovstva. Naloga bodočega odbora bo, da započeto delo nadaljuje, da se odprta vprašanja rešijo v splošno korist našega trgovstva. Nato omenja poročilo delovanje posameznih sekcij, ki jih je v okvirju Gremija sedem. Povdarja povečanje dela vsled ustanovitve sekcij, vendar ugotavlja, da mnogo članov ne vrši svoje stanovske dolžnosti, vsled česar se ne more v naši organizaciji delati tako, kakor si vsi to želimo. V nadaljnjem poročilu ugotavlja, da je bilo lanske leto izrazito leto volitev, tako oblastne skupščinske, občinske in zbornične, ki so sledile ena za drugim. Ovirale so pozitivno, administrativno in organizacijsko delo. Gospodarske organizacije so vsled tega mnogo trpele, ker so volitve zanašale nemir in razpalile strasti ter konsumirale energijo. Uspehi so bili vsled tega minimalni. Nato omenja oblastne skupščine in njih dosedanje delovanje ter ugotavlja, da gospodarski krogi z delovanjem teh niso povsem zadovoljni. Želi, da vlada da samoupravnim financam stabilnejšo podlago in donese tudi zakon o avtonomnih financah. Nujna potreba je, da se reši problem naše administracije, katere poslovanje pomeni za gospodarske kroge eden najtežjih in direktnih davkov.

Naše korporacije in gospodarske organizacije čaka še mnogo napora, da se prične čiščenje v javni upravi, izvede to enkrat res temeljito in da pridemo enkrat do aparata, ki bo kos svoji nalogi.

Nazadovanje našega izvoza predstavlja težak in resen problem, v katerega se bodo morali merodajni krogi zamisliti.

Borba za izboljšanje razmer je težavna in še davno ni končana. Čaka nas mnogo dela in stalnih naporov ter presenečenj. Gospodarska kriza je na vrhuncu. Število konkurzov nam daje jasno sliko o težkem gospodarskem stanju in položaju naše trgovine. Ti nam kažejo, da se razmere v Sloveniji niso izboljšale. Pridobitni sloji čutijo, kako pod pezo bremen padajo. Pri trajanju sedanje splošne stagnacije je pričakovati še hujših žrtv, kajti že pri izčrpanih rezervah bo oslabilim

podjetjem konkurenčni boj še težji. Pomanjkanje gotovine je vzrok, da država ne plača svoje uradništvo tako, kakor bi ga morala in kakor ga plačujejo vse civilizirane države. Če uradnik in kmet nimata denarja, ga nima tudi trgovec. Odločno obsoja skrajno reakcionarni zakon o pobijanju draginje in želi, da se ta sramota čimprej odpravi.

Težko breme našega trgovstva je obrestna mera, ki se mora znižati. Najtežje breme našega trgovca je davek na poslovni promet, proti kateremu so zavzele vse gospodarske korporacije svoje stališče. Gospodarski krogi so odločno proti nameri vlade, ki namerava ta davek zastaviti kot državno posojilo. Pozivlja merodajne kroge, da čimprej ustvarijo gospodarski svet, na katerem bo dana možnost uveljaviti zahteve našega gospodarstva. Nato omenja avtonomne doklade ter ugotavlja, da se bodo morale vsled zavožene gospodarske in finančne politike na mestnem magistratu v prihodnjem proračunskem letu zvišati dajatve za 100 %. To se pravi, da stojimo pred finančnim polomom na mestnem magistratu.

Načelstvo Gremija iskreno želi, da se na mestnem magistratu ustavi čimprej delazmožni občinski svet, ki bo imel nalogo skrbeti samo za gospodarsko, kulturno in socialno povzdigo našega mesta.

Vse delovanje ljubljanskega Gremija trgovcev je bilo razvidno iz številnih člankov v »Trgovskem listu« in ugotavlja, da je dosedanj odbor vršil svojo dolžnost v polni meri; če pa uspehi niso taki, kakor se je pričakovalo, ne gre to na račun odbora, temveč na ves državni administrativni stroj, ki ni tak kakor si ga želimo. Izreka dr. Ivan Plessu, kot uredniku »Trgovskega lista«, za vestno in uspešno podporo v naši borbi toplo zahvalo. Nato omenja vse akcije, ki jih je Gremij v korist ljubljanskega trgovstva izvršil in o katerih bomo govorili v eni prihodnjih številki.

Pozdravlja otvoritev deviznega in valutnega prometa na ljubljanski borzi z željo, da se bo delo naše borze razvijalo in procvitalo v pravcu napredka našega narodnega gospodarstva. O izvršenih volitvah v TOI ugotavlja, da se niso izvršile v duhu stanovske zavednosti in da ima o pravilnosti volitev zadnjo besedo državni svet.

V imenu občnega zbora izreka toplo zahvalo dosedanemu blagajniku in gospodarju Gremijalne premoženja veletržcu g. M. Ambrožiču za njegovo osemetno vestno in požrtvovalno delo v prid gremijalnega premoženja. Svoje poročilo konča z iskreno željo, da bi v bodoče zavladal v naših zavednosti, kakor tudi skupne borbe za interese našega trgovstva. Poročilo g. načelnika, so vzeli navzoči z odobravanjem na znanje.

V imenu Zbornice TOI je pozdravil zbor g. dr. I. Pless. V kratkih potezah je orisal težak gospodarski položaj, ki najde najvernejši odsev v številu konkurzov, ki je v letu 1927 naraslo v Sloveniji na 80 in od kojih odpade samo na trgovino 58. Promet v notranji trgovini je padel v nekaterih strokah za 50 % napram prošlim letom, a za poživitev zunanje trgovine pogrešamo trgovinske pogodbe zlasti z državami sredozemskega morja, kakor tudi s Turčijo, Bolgarijo in Grčijo.

Nato je pozdravil občni zbor v imenu Zveze trg. gremijev g. Kavčič, ki

je v svojem govoru ugotovil, da manjka na obnem zboru cvet ljubljanskih trgovcev. G. Kavčič govori o delovanju Zveze ter povdarja, da je Gremij ona organizacija, ki nudi svojim članom vsestransko pomoč in ki tvori ozko vez med Zvezo in TOI, potom katerih mora uveljavljati Gremij svoje zahteve. Nato je govoril o težavah, koje povzroča trgovskemu stanu gospodarska kriza ter je pri tem povdarjal, da pretijo trgovstvu še kritični časi. Nato je govoril o novem davčnem zakonu ter izrazil bojazen, da se ne bo izvajal povsod enako, saj imamo zakon o pobirjanju draginje, ki se izvaja samo v Sloveniji. Svoj govor je zaključil z iskreno željo, da se naše trgovstvo združi za skupen nastop v obrambo stanovskih interesov. Navzoči so govor g. Kavčiča pozdravili s toplim priznanjem.

O nadaljnem poteku občnega zbora bomo poročali v prihodnji številki.

Ker so se vršile volitve novega odbora, prinašamo na tem mestu novoizvoljeni odbor. Volitve so se vršile po listkih ter sta bila za skrutinatorja imenovana trgovca g. Ivan Krivic in T. Mencinger. Na predlog g. Bahovca je bila izvoljena soglasno sledeča lista: načelnik Ivan Gregorc, prvi podnačelnik Franc Pogačnik, drugi podnačelnik Viktor Meden. Nato so se vršile volitve v odbor. Izvoljeni so bili Alojzij Sušnik, Karol Bolaffio, Anton Verbič, Josip Urbanič, Ivan Železnikar, Pavel Fabiani, Ivan Bahovec, Josip Kavčič, Franc Pavlin, Ivan Pielick, A. K. Kregar, Vencislav Breznik. Namestnikom: ing. Kobi, Rudolf Mlakar, Aleks. Knez, Josip Kette, Rudolf Zorc, Janko Krek. Odposlanci v Pomočniški zbor J. Kavčič, A. Verbič. Šolski odbor: J. Kavčič, Ivan Gregorc, Peter Šterk, Ivan Železnikar, Pavel Fabiani, Ivan Bahovec, Franc Pavlin. Razsodišče: A. Šarabon, Ivan Jelačin st., Josip Medved, E. Krisper, I. Samec, C. Menardi. Pregledovalcem računov g. Jurij Vrovšek in Milan Skaberne.

BANČNE BILANCE ČSL. ZAVODOV — ČESKA INDUSTRIJALNA BANKA.

Konsolidacijo gospodarskih razmer in bankarstva v Češkoslovaški izkazujejo tudi pravkar izhajajoče bilance industrijskih in denarnih podjetij. Kot prva velebanka v ČSR je objavila svojo bilanco letošnjega leta Češka industrijalna banka, katera, kakor je znano, je ustanovila še pred vojno svojo podružnico v Ljubljani. Iz bilance je razvidno, da ima imenovani zavod skoro 2 milijarde Kč vlog. Delniška glavnica z rezervami obsega 306.000.000 Kč. Izkazani čisti dobiček znaša Kč 22.149.240 torej za 2.120.000 več kot lanskega leta. Dividenda tega zavoda znaša 20 Kč na delnico.

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja vsem gospodarskim krogom v mestu Celje in njegovi bližnji in daljši okolici, da uraduje referent Zbornice v torek, dne 6. marca t. l. od 8. do 12. ure predpoldne v ravnateljski sobi Prevozne družbe d. d. v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke, ki žele kako pojasniti ali svet v zadevah, katere zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se pri njem v določenem času zglase.

Ljubljanska borza.

Tečaj 27. februarja 1928	Sevanje	Ponudba
	in	Din
DRVIZE:		
Amsterdam 1 h gold.	13:57	22:89
Berlin 1 h	—	13:60
Braselj 1 belga	—	7:93
Budimpešta 1 penga	9:29	9:59
Curib 100 fr.	1098:50	1098:50
Dunaj 1 šiling	8:015	8:015
London 1 funt	277:15	277:95
Newyork 1 dolar	—	56:85
Pariz 100 fr	—	223:82
Praga 100 kron	168:20	169:—
Tret 100 lir	300:16	302:16

† Ivan Grobelnik.

28. februarja je preminul v Ljubljani širok Slovenije znani in ugledni veletržec, podnačelnik sekcije trgovcev manufakturistov na debelo pri ljubljanskem gremiju trgovcev g. Ivan Grobelnik.

Rodil se je v Mozirju kot sin spoštovanega ključavničarskega mojstra. Izučil se je pri Machanu v Velenju, nadaljeval svojo strokovno izobrazbo v Celju in Ptuj ter prišel 1888 k Urbancu v Ljubljano. 1892 se je osamosvojil. Dve leti je delal v družbi s sedanjim mariborskim trgovcem Hugom Ihlom, nato pa prevzel trgovino Sattner, v prostorih sedanje Korenčarove trgovine na Mestnem trgu, kjer je začel trgovati na debelo. Po potresu je sezidal kasnejšo hišo Kreditne banke, kjer je otvoril trgovino na drobno in nekoliko pozneje tjakaj preselil tudi oddelke za trgovino na debelo ter to svojo hišo kar najzorneje uredil po modernih principih.

1908 je prodal svoje podjetje tvrdi ki Feri Souvan ter se štiri leta ni pečal s trgovino. V tej dobi pa je prenesel svojo neumorno delavnost na novo polje: Z več ljubljanskimi podjetniki je ustanovil Prvo kranjsko podjetniško družbo za zgradbo cest, vodovodov in mostov, ki je prestala ob izbruhu vojne.

1913 je prevzel Souvanovo trgovino, ki jo je zlasti po vojni, s tem da je med prvimi v Jugoslaviji organiziral nakup in uvoz inozemskega blaga, povzdignil do izrednega razmaha. V dobi valutarnih zmed mu niso izostala razočaranja, ki so mu izpodkopala zdravje. Svoji bolezni kljub živahnosti in veselju do dela ter življenja ni mogel odoleti.

Pokojnik je bil markantna osebnost, tih in vztrajen delavec na polju trgovine. Pri svojem delu je bil tako vesten, da si je očitil, ako je kdaj izpustil del svojega običajnega delavnega dne.

Iz njegove spretne šole je izšlo mnogo dobrih slovenskih trgovcev, ki še danes visoko cenijo njegovo strogo, ampak temeljito in praktično šolo.

Ohranimo pokojniku trajen in časten spomin!

ZASTOPSTVA, PONUDBE IN POVPRASEVANJA.

Naslovnik grških trgovskih in industrijskih tvrdk po najnovejših uradnih podatkih izide v kratkem v izdajatelstvu grške trgovske zbornice v Nemčiji. Naslovnik bo vseboval približno 7000 po strokah razvrščenih tvrdk. Cena v celem platnu vezanega naslovnika bo približno 10 RM za komad. Naročila sprejema: Verlag der Zollhandbücher für den Welthandel (Reimar Hobbing), Berlin SW 61, Grossbeerenstrasse 17.

Za izvoznike lesa. Neka francoska tvrdka se zanima za dobavitelje 1. dek za zaboje iz jelovega in borovega lesa v debelini 11 in 13 mm ter dolžini 2 m vsake širine ter 2. lesa za zaboje neobdelanega (s skorjo) v dolžini 2 m in v premeru v sredini 50 cm. Naslov dotične tvrdke je interesentom na razpolago v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Gospodarstvo Bolgarije.

Tri izvirna in prav dobra poročila o gospodarstvu Bolgarije imamo. Bolgarija je naša sosedja in bo tvorila nekoč del velike jugoslovanske države. Dobro je, da njeno gospodarstvo poznamo.

I.

Prvi članek, izpod peresa dr. Hankeja, ima naslov: Zopetni dvig Bolgarije. Pravi:

Bolgarsko gospodarsko življenje v letu 1927 je bilo v znamenju največje varčnosti. Posebno ugodno je vplivala kontrolna komisija izdatkov, ki mora natančno preštudirati vsak izdatek, ki gre v breme državnega proračuna, in ki ne sme dovoliti, da bi mesečni izdatki prekoračili dohodke državnega zaklada. Ta komisija vrši svojo nalogo z naravnost drakonsko strogostjo; izplačila so se zato pogosto zakasnila in so dobili n. pr. uradniki svoje plače večkrat šele 10. ali 12. v mesecu. Vendar je uspeh ta, da se bo tekoči račun zaključil najbrž s prebitkom.

Bilanca zunanje trgovine v preteklem letu nam kaže, da je prišla trgovina vendarle enkrat iz pasivnosti preteklih let ven in da se zaključil z aktivnostjo, čeprav je le majhna. Vlada se je v preteklem letu na vso moč trudila, da je zvišala domačo produkcijo ter tako dvignila izvozne možnosti. Tu podamo zaključke povojnih let, v milijonih levov:

	Uvoz	Izvoz	Pasivnost ali aktivnost
1919	964	552	- 412
1920	2214	1643	- 571
1921	2921	2217	- 704
1922	4038	4330	+ 292
1923	5121	3537	- 1584
1924	5558	4902	- 656
1925	7291	5842	- 1649
1926	6246	5618	- 628
1927 (1. okt. do 30. nov.)	5667	6166	+ 499

Zadnje leto je torej edino poleg leta 1922, ki je zaključilo svojo trgovsko bilanco z aktivnostjo. Kajti december aktivnosti gotovo ni spremenil v pasivnost.

Bolgarija eksportira v prvi vrsti poljedelske pridelke, posebno tobak, jajca in žito. Doslej se pa še ni posrečila racionalna izraba zemlje v zaželeni izmeri, ker obdelujejo kmeti zemljo deloma s primitivnim orodjem in ker jim ni znan moderni način gnojenja in namakanja. Hektar z žitom obdelanega sveta da v Bolgariji 92 met. stotov žita, dočim ga pridelajo v Nemčiji nad 20 stotov, v Belgiji, Holandski in Danski pa ca 30. Poljedelski minister ima dobro voljo, da dvigne produkcijo vsaj za 50%, a vsled pomanjkanja denarnih sredstev ne more svojih načrtov izpeljati. Uvoz je otežkočen po zaščitni carini. Vrhutega je nakupna moč prebivalstva majhna, tako da uvoz od leta 1925 naprej trajno pada. Razmeroma dobremu pridelku leta 1926 je sledil še boljši pridelok leta 1927. Obdelani svet za žitarice je narasel od 2.290.000 na 2.410.000 hektarov. Večji pridelok leta 1927 pa ni samo posledica pomnoženega obdelanega sveta, temveč je bil faktično tudi pridelok na hektar večji. Kvalitativno dobro žito je bilo kmalu po dobrih cenah prodano, nakupna moč kmetov se je dvignila in koncem koncev se je poznal vpliv na vse bolgarsko gospodarsko življenje v ugodni luči. Pomanjkanje denarja vpliva ovirajoče na vseh gospodarskih in industrijskih poljih Bolgarije. K temu pridejo še vsako leto bolj naraščajoča bremena, izvirajoča iz mirovne pogodbe v Neuilly in iz obveznosti, ki jih je prevzela Bolgarija pri najetju begunskega posejila. Nameravano inozemsko posojilo se je izjavilo ob težkih pogojih, ki jih je stavil finančni odbor pri Zvezi narodov. Nasprotno se je pa bolgarski vladi posrečilo, da je pridobila mednarodno finančno skupino pod vodstvom bank Lazard Frères ter Blair and Co za ustanovitev Hipotečne banke ob sodelovanju bolgarske vlade. Naloga te banke bo obstojala v tem, da bo dovoljevala industriji in trgovini dolgoročne hipotečne kredite po ugodni obrestni meri. Računijo s tem, da bo pričela nova banka poslovati že v bodočih mesecih.

S pomočjo begunskega posojila pričeto naseljevanje bolgarskih beguncov iz Makedonije, Trakije in Dobrudže dobro napreduje. Na koncu leta 1927 je bilo razdeljenih že 62.000 ha zemlje,

ustanovljenih 504 novih vasi, izsušene obširne močvirne pokrajine. Beguncem so dali na razpolago okoli 3 milijone kilogramov semen, 30.000 glav živine in veliko poljedelskega orodja. Vprašanje je pa, če bo od Zveze narodov dovoljena vsota v znesku 2.250.000 funtov zadostovala za končno rešitev begunskega vprašanja.

Spričo slabih cestnih razmer in pomanjkljivega železniškega omrežja se obrača pozornost vlade na izboljšanje železniških zvez in sploh prometnih razmer. Kljub zelo omejenim sredstvom so lani izročili prometu dve novi progi. Tudi na polju zračnega prometa je napravila Bolgarija že prvi korak. Prva bolgarska narodna zračnoprojetna družba je pričela najprej s prometom Sofija—Ruse (Ruščuk)—Varna; aeroplani, ki jih uporablja, so Junkersov izdelek. Promet bodo priključili še letos mednarodnim program; ki vežejo Zahodno Evropo preko Budimpešte in Bukarešte s Carigradom.

II.

Drugi članek ima naslov »Bolgarska zunanja trgovina v letu 1927«. Škoda le, da ne obsega vsega leta, temveč le prvih osem mesecev. Spisal ga je Dragomir Zonč iz Sofije. Nas zanima v prvi vrsti zato, da vidimo glavne eksporterje in importerje. Največ blaga je v mesecih januar—avgust prišlo iz Nemčije; druga je bila Italija, tretja Češkoslovaška, potem Anglija, Avstrija, Francija, Rumunija. Eksporta je šlo zopet največ v Nemčijo, nato se pa slika spremeni; kajti naslednja vrsta je sledeča: Grčija, Avstrija, Belgija, Italija, Švica, Francija, Češkoslovaška. Kakor vidimo, med nami in Bolgarijo trgovina ni posebno razvita. Je pač lahko umljivo; gospodarske razmere so si v obeh državah podobne.

III.

Tretje poročilo je seznam bolgarske zunanje trgovine v vsem letu 1927.

Zunanja trgovina Bolgarije pomeni važen korak na potu gospodarskega normaliziranja Bolgarije. Kaže nam dejstvo, ki je spričo posebne gospodarske strukture Bolgarije največjega pomena; kajti v Bolgariji je trgovska bilanca merodajni in zanesljivi znak za konjunkturo skupnega gospodarstva. Kakor smo že namignili, se je zaključila trgovska bilanca za leto 1927 s precejšnjo aktivnostjo. Ves uvoz leta 1927 je znašal 20 tisoč 600 blagovnih vrst v teži 309.734 ton in je bil vreden 6.174 milijonov levov; izvoz je pa obsegal 468.875 ton in 6684 milijonov levov, tako da ostane previšek 510 milijonov levov. To je po vojski najugodnejša bilanca.

Ce primerjamo številke za leti 1926 in 1927, vidimo jasno kolebanje v eksportiranih blagovnih vrstah. Skupna svota importov pro 1928 je bila v resnici za ca 548 milijonov levov višja kot je tu spodaj označeno, koji importi za razne državne dobave so bili že prej plačani.

V milijonih levov:

Uvoz	1. 1926 5546:8	1. 1927 6174
Izvoz	1. 1926 5566:3	1. 1927 6684

BALANCE + 195 + 510

Dvig izvoza v letu 1927 je bil torej dosti večji kot dvig uvoza.

Najvažnejše postavke bolgarskega izvoza ostanejo slejkoprej produkti poljedelstva in živinoreje, torej tobak, jajca in žito, ki so dali skupaj s moko lani skoraj 70 odstotkov skupnega izvoza, kar vidimo iz sledeče razpredelke; zopet v milijonih levov:

	1926	1927	+ ali -
Tobak	1914:2	2117:1	202:9
Jajca	712:5	730:3	17:8
Koruzi	414:1	566:4	151:3
Ječmen	107:2	474:3	367:1
Pšenica	297:0	313:7	16:7
Jagnjetine	122:2	238:1	115:9
Svileni kokoni	191:4	176:8	- 14:6
Moka	497:2	160:5	- 336:7

Od navedenih predmetov izkazujejo nazadovanje samo moka in svileni kokoni, vse drugo je napredovalo, najbolj ječmen, tobak, koruzi in jagnjetine. O uvozu in o deželah izvoza in uvoza nimamo še natančnih podatkov. A dosti je, če vmo, da je trgovinska bilanca tako nad pričakovanje aktivna. Bodočnost gospodarstva vidijo v intenziviranju pridelovanja žita in kvalitetnem izboljšanju tobakov kulture.

Trgovina.

Sladkor. V zadnjem času se je opazila na svetovnih sladkornih trgih nalahna tendenca k zboljšanju. Vsa v letošnjem kampanjskem letu za izvenameriške trge določena množina kubanskega sladkorja je sedaj že placirana. Na podlagi sedanjega statističnega položaja se vidi, da kljub kubanskemu dotoku razpoložljiva množina sladkorja na evropskih trgih ni ravno posebno velika, če se bo namreč konsum začel tako ugodno razvijati, kot pričakujejo, in če v poletnih mesecih ne bodo došle v Evropo čezmerno velike množine javanskega sladkorja. To sta dva velika činitelja za razvoj evropskega trga. Kot tretji činitelj za tvorbo cen na evropskih trgih pride v poštev obseg s sladkorno peso obdelanega sveta. Od časa do časa pričobamo lozadevne statistike, ki nam pravijo, da se je obdelani prostor v večini držav povečal. Na Češkem so potekla pogajanja med pridelovalci sladkorne pese ter med zastopniki sladkornih tovarn doslej brez uspeha.

Industrija.

Gradba državne tovarne špirta v Turčiji. Generalna direkcija državnega alkoholnega monopola v Turčiji je razpisala konkurz za zgradbo nove državne tovarne špirta. Tovarno bodo opremlili z vso opremo po najmodernejših metodah. V 24 urah bo producirala 12.000 litrov alkohola po 95 do 97 stopenji ali pa isto količino »suma« po 60 do 75 stopenji. Prošnje je vložiti do 21. aprila na direkcijo alkoholnega monopola v Carigradu, Galata. Spomnimo se, da so imeli Poljaki z zakupom turškega špiritovega monopola slabe izkušnje.

Zopetna omejitev v nemški platneni industriji. »Berliner Tageblatt« poroča: Nemške predilnice lanene preje so skledale, da bodo produkcijo na novo omejile in sicer za 30 odstotkov. Omejitev se bo izvršila polagoma. Te odredbe so posledica težkega položaja na trgu surovin. Že v novembru lanskega leta so bile te predilnice prisiljene do 20-odstotne redukcije, ker niso kazale cene lanu, ki so poskočile leta 1927 za 100 odstotkov, nobene tendence za znižanje. Produkcija omejitev nemških konsumentov ter konsumentov v drugih deželah je prisilila dežele, ki eksportirajo platno, v prvi vrsti Rusijo, Latvijo in Litvo, da so cene reducirale; surovo blago je zgubilo pred Božičem 30 odstotkov na ceni. A od januarja naprej, se je položaj na trgu platna zopet spremenil in cene so ponovno dosegle najvišje stanje prejšnje sezi. Ker se cene preje temu gibanju ne morejo priključiti, so morale sedaj predilnice lanene preje produkcijo omejiti.

Denarstvo.

KONVERZIJA 7½-ODSTOTNEGA ČEŠKOSLOVŠKEGA POSOJILA V AMERIKI.

Z ozirom na splošno ugodno finančno situacijo Češkoslovaške je čsl. ministristvo financ odločilo, da dne 15. februarja t. l. posojilo, sklenjeno v Ameriki leta 1925 v višini 25 milijonov dolarjev. Vseled pravičnega plačevanja obrokov je vsota tega posojila padla in bode znašala dne 1. aprila, po marčevem obroku, dolžni kapital 21.375.000 dolarjev. Ker se morajo odplačevati tudi 5% premije, bode celokupna vsota ostanka ca 22 milijonov 440.000 dolarjev ali približno 760 milijonov Kč. Država bode iz svojih blaginjskih prejškov izplačala v gotovini 350 milijonov Kč, t. j. ca 7% celega ostalega zneska. Na ta način za državni proračun doseženi obrestni in amortizacijski prihranek bode znašal približno 25 milijonov čsl. kron.

Drugo polovico, potrebno za plačanje posojila, si preskrbi država z notranjim šestnajstletnim 5% posojilom, kojega rentabilnosta bode znašala pri emisijemskem kurzu 93 Kč 5,376 % ter z ozirom na dolo obplačevanja ca 5,85 %. Toraj tudi pri ostanku tega posojila bode država prihranila letno približno 2 % obresti, kar znaša letno preko 8 milijonov Kč, tako, da sumarno računano, znaša zmanjšanje dolga za državo letno preko 30 milijonov Kč. Tuzemsko posojilo prevzema bančni konsorcij.

Ta transakcija pomeni lep uspeh čsl. finančne in denarne politike in je tudi v inozemstvu predmet velike pozornosti.

Rumunska Narodna banka 1927. Ob

delniški glavni 100 milijonov lejev in rednem rezervnem zakladu 252 milijonov lejev znaša čisti dobiček Rumunske Narodne banke za preteklo leto 199 milijonov 427.000 lejev. Kovinska zaloga je dosegla 7033 milijonov lejev. Dolg države znaša 10.678 milijonov lejev, obrok bankovcev 21.026 milijonov lejev. Rezerve imobilij in oprave 233.249.000 lejev. Režija je zahtevala 228.652.000 lejev. Od čistega dobička bodo porabili 88 milijonov lejev za izplačilo dividend. 30-odstotni državni delež na dobičku je izkazan z bonifikacijo 39.485.000 lejev.

Iz naših organizacij.

OBCNI ZBOR TRGOVSKEGA GREMIJA ZA MARIBORSKO OKOLICO.

se je vršil v nedeljo 26. februarja v Gambrovi dvorani v Mariboru in je bil prav dobro obiskan. Zbor je otvoril in nato goste pozdravil predsednik trg. gremija g. Kostajnshek. Prisotna sta bila glavarja desnega in levega brega gg. Makar in Levičnik, nadalje predsednik Zveze gremijev za Slovenijo g. Vilko Weixl in več drugih odličnih oseb.

Prečitano se je letno poročilo, iz katerega je bilo razvideti, da je imel gremij v pretečenem letu 420 članov, da je dobil 520 dopisov, da se je izdalo 41 obrtnih listov, objavilo jih je pa 111 oseb. Gremij je namestil 22 vajencev in 39 pomočnikov, v evidenci je pa ostalo 23 vajencev in 23 vajenk, oproščenih je bilo 20 oseb, 7 jih je pa izstopilo iz službe, štirje obiskujejo Trgovsko nadaljevalno šolo. Gremij ima še dobiti od svojih članov za l. 1927 Din 11.925, dohodkov je bilo Din 35.912, izdatkov pa 29.220-25 dinarjev, ostalo je Gremiju v dobro 6.691-75. Za leto 1928 so stavili v proračun Din 22.600.

Predsednik gremija, kakor tudi njegovi funkcionarji so celo leto delovali zelo uspešno.

K besedi sta se oglašila tudi oba glavarja, katera sta obljubila gremiju iti kolikor mogoče na roko.

Predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Weixl je razjasnil prisotnim razmere točilnic napram gostilničarjem in je poudarjal, da oni, kateri so imeli pravo točiti že pred junijem 1924, da lahko točijo še dalje. Rakel je tudi, da se bo Zveza trgovskih gremijev zanimala za to, da trgovci in gostilničarji od že prodanega vina ne bodo plačali oblastnih doklad. H koncu je pa razjasnil veliko potrebo društva »Samopomoč« in je prišotne vzpodbujal, da naj postanejo člani tega društva, ker jim nosi velike koristi.

Nato se je g. Kostajnshek zahvalil vsem prisotnim za obilen obisk, glavarjema in g. Weixlu za podana pojasnila. Proti koncu se je pa zahvalil g. Weixlu za njegovo večletno delovanje v korist trgovskega stanu in za posamezne trgovce in mu je na to izrekel svoje srčne čestitke o priliki njegove petdesetletnice, proseč prikujoče, da naj mu tudi oni zakličejo trikratni živio. Prisotni so ga na to pozdravili z živahnimi živio-klici. G. Kostajnshek je na to še zborovalce opozoril, da se premalo naročujejo na Trgovski list in jih je spodbujal, da naj si ga takoj naroče vsi, ki nanj še niso naročeni.

RAZSTAVE IN SEJMI.

Mednarodni velesejem v Pragi se vrši od 18. do 25. marca 1928.

RAZNO.

Ureditve izvoza agrumov v Italijo. Nacionalni zavod za izvoz v Rimu je izdal predpise, ki se tičejo italijanskega izvoza oranž, limon in mandarin. Predpisi so stopili v veljavo 1. januarja 1928.

Novi državni krediti za rusko kmetijstvo. Neugodne vremenske razmere so povzročile, da so morali v jeseni obdelani prostor v Rusiji skrajšati. Ker bi moglo to dejstvo imeti za državno gospodarstvo in za vse življenje Sovjetske zveze nepregledne posledice, je sklenil svet komisarjev izdati natančne smernice na tozadavne državne organe, da naj se obdelani prostor pomnoži in naj se pomladanska dela pospešijo. Vsem administrativnim in gospodarskim oblastim je bilo naročeno, naj ukrenejo vse, da pre-

skrbijo posamezna in kolektivna posestva s stroji, semeni, gnojili in krediti. V nekaterih pokrajinah ob Volgi in v Severni Kavkaziji bodo uvedli neki poseben sistem, ki je na zahodu običajen samo pri repi. Sistem obstoji v tem, da dobi kmet kredite ali predujme v višini 12 rubljev za 1 ha obdelane zemlje, proti čemer se zaveže, da bo oddal državnim organom za najmanj 18 rubljev žita po vsakratni devni ceni. Za te kontrakte so dovolili 7 milijonov rubljev. Za izpeljavo odredb in svrhu povečanja pomladnega obdelanega sveta so vsi komisariji posameznih zveznih republik odgovorni.

Drobne vesti. Bolgarsko poljedelsko ministristvo je poslalo posebno komisijo v Južno Bolgarijo, ki naj izdela tri velike namakalne objekte za Južno Bolgarijo. Nove namakalne naprave bodo dovajale vodo ca 50.000 hektarom zemlje. — **Dohodki rumunskih državnih železnic** so začeli v zadnjem času padati, tako v osebem kot v blagovnem prometu. Vsote vplačil ne dosegajo proračunjenih vsot. — **Obrok bankovcev** v Jugoslaviji je znašal 15. febr. 5.401.774.000, kovinsko kritje pa 419.790.000 dinarjev. — Sedaj bo še Vatikan najel dolarsko posojilo, poldrugi milijon dolarjev, in sicer pri Bank of Chicago. Hoče zgraditi veliko novo stavbo za centralni zavod misijonskega delovanja. — Že v decembru je ruska petrolejska produkcija nazadovala, v januarju pa spet. Znašala je 852.600 ton, za 4,2 % manj kot v decembru. Tudi novo vrtnanje je ponehalo za 28 %. — Na Ogrskem bodo znižali borzne pristojbine. — Sedem nemških tovarn linoleja ter po ena v Švici, Norveški, Švedski in Italiji bodo ob soudeležbi I. G. Farben ustanovili družbo z naslovom »Kontinentalna linolejska unija«, s sedežem v Zürichu. Delnice bodo vpeljali na borzah v Berlinu in Zürichu. — **Ogrski proračun** za leto 1928/29 izkazuje 1360 milijonov pengő dohodkov, za 2.400.000 več kot je stroškov. Državni dohodki izkazujejo napram letu 1927/28 100 milijonov več. — **Na belgijskem trgu železa** traja že dolgo časa neprestana hausse in je dosegla pri železu v palicah 107 šilingov in 6 pence. — **Število brezposelnih v Moskvi** je znašalo v preteklem letu 129.000 oseb, to je 6,3 % moskovskega prebivalstva. Največ brezposelnih je bilo v kovinski industriji. — Po zgledu dunajskega trgovskega muzeja namerava ustanoviti čsl. trgovsko ministristvo čsl. eksportni zavod. — V januarju so napravili na Nemškem 1.372.000 ton surovega železa, na dan povprečno 56.500 ton. Dnevna povprečnost je znašala 98,26 odstotkov povprečnosti leta 1913 v Nemčiji tedanjega obsega.

»Železna vrata« ob Donavi. Leta 1878 je pripadla Austro-Ogrski od Berlinskega kongresa naloga izvršiti regulacijska dela na spodnjem toku Donave pri plovitvi ovirajočih takozvanih »Železnih vratih«. Mažarski inženjerji so se lotili dela dne 18. avgusta 1890, ki je trajalo do 21. septembra 1898. Podjetniški konzorcij je obstojal iz Nemških strojnih tovarn in Berlinske diskontne družbe. V skalnate katarakte, ki se razprostirajo v rečni strugi pri Stenka, Koska-Dogka in Islas-Tahtalia, ter ovirah promet, so vsekali 60 metrov širok in dva metra globok žleb na daljavo šestdeset metrov. Z jezovi in kanali se je voda še nekoliko poglobila. Največja ovira pa je bilo podvodno skalovje kakih 10 km pod Oršovo, grebeni ki vežejo Balkansko s Karpatskim gorovjem; to so prav za prav »Železna vrata«, preko katerih se spušča Donava v ogromnih slapih in nevarnih vrtinoh. Tam se je zgradil 1750 m dolg kanal 75 m širine in 3 m globočine, zavarovan ob straneh s trdnimi nasipi. Uspeh te melioracije je bil prav zadovoljiv. Prej je bilo mogoče kakih 90 dni v letu rabiti strugo za plovbo, zatem pa se je promet vršil kar 270 dni. Posebno Mažari so z naslodo govorili tedaj o »porušitvi kitajskega zida«, čeravno je še dosti manjkalo do popoldne rešitve obširne naloge. V breg je bilo le s težavo spraviti tovrstne ladje preko deroče struge, treba je bilo vpreči težke vlačice, ki jih je dala družba »Waschkapu« na razpolago. Na uro so privlekli vlačilci komaj 2 km daleč navzgor tovrstne ladje. Po okupaciji Srbije med vojno, je Nemška armada bila primorana iz Rumunske in Bolgarske dobiti žito po

Donavi, treba je bilo promet na vsak način pospešiti. Inženjerji so si zamislili prav originalen način odstranitvi plovitvene težave: Blizu sela Sip na srpski strani so se položile ob obrežju Donave tračnice in po teh so vlekli posebne težke strojne skupine na žičnih vrveh tovrstne ladje preko kataraktov in skozi kanal. Stvar se je sijajno obnesla. Prej so rabile ladje preko eno uro za to nevarno pot, sedaj so jih v 16 minutah potegnili v breg. Blagovni promet skozi železna vrata je porastel od letnih pet milijonov ton na petnajst. Pri umiku nemške vojske leta 1918 so čete celo napravo uničile, strojne kompozicije pa z dinamitom razstrelile. Mažarska družba »Waschkapu« je po vojni zopet vlekla ladje skozi »železna vrata« in vrši to službo še danes po devetih letih. Za Dunavsko komisijo je nastal težak problem razčistiti razmerje nasledstvenih držav do pravic in dolžnosti, ki so nastale s pravili pri »železnih vratih«. Pred poldrugim letom se je končalo odločilo naša vlada se za stvar dejansko zanimati, pravkar so se prejšnje strojne kompozicije popravile. Vlačilna železnica zopet funkcijonira; kurilnice, vodne postaje in stanovanjske hiše za osobe so dograjene. Prvi ogled se je vršil pred kratkim v navzočnosti gospoda Milana Jovanovića generalnega ravnatelja v železniskem ministristvu. Do poskusne vožnje težkih vlačilcev sicer to pot še ni prišlo, razsajala je ravno nenavadna burja. Ti poskusi pa se bodo v najkrajšem času vršili ter jim najbrž prisostvuje tudi minister Milosavljević. Kar spočetka je naša vlada nameravala naprave pri »železnih vratih« mednarodni Podonavski komisiji kot pravni naslednici Avstro-Ogrske ponuditi v zakup. Računalo se je z vlačilnimi pristojbinami, ki bi naj krile obratne stroške in amortizirale naloženo glavnicco. O tozadavni ponudbi je komisija že razpravljala, odločitev pa še ni padla.

Gospodarske vesti. Insolventna dunajska banka Nagel in Wortmann je dovršila seznam aktiv in pasiv in se bo pričelo sedaj s poravnalnimi in plačilnimi postopanjem. — Na Češkem se zopet javljajo glasovi o vpeljavi zlate valute. Ravnatelj Narodne banke Pospišil je dejal, da je tudi za Češkoslovaško vpeljava zlate valute nujno potrebna. »Čeprav je češkoslovaška valuta že pet let najbolj konsolidirana valuta sveta, ta položaj vendarle ne more biti končni cilj češkoslovaške valutne politike.« Seveda bi bila vpeljava nove valute brez večjega pomena za širše občinstvo. — Na Ogrskem sanirajo konzern Viktorija, ono veliko mlinsko podjetje, o katerem smo že večkrat pisali. Konzernu pripadajoča Jugoslovanska d. d. testenini je bila prodana nekemu konsorciju za 360.000 dolarjev. — Gledé fuzije moravskih bank se je doseglo popolno soglasje. — V Bukarešti so ustanovili novo banko z naslovom Banca Financiera S. A. Delniško glavnicco so določili s 4 milijoni lejev in jo bodo pozneje dvignili na 20 milijonov. Banka je s poslovanjem že pričela. — Angleški konzern umetne svile Courtauld je imel lani 4.585.000 funtov čistega dobička. Da je dividenda 25-odstotna, smo že omenili. — Na interparlamentarni konferenci Češkoslovaške in Jugoslavije se bo obravnavalo tudi vprašanje ustanovitve kartela obojih donavskih plovnih družb; ta nagib je v prvi vrsti posledica težkega položaja donavske plovbe. — Zunanja trgovina Rusije na evropskih mejah je znašala v decembru 107 milijonov rubljev, v januarju pa 102 milijona. Eksport je znašal 49 in 44 milijonov, trgovina je bila torej v obeh mesecih pasivna. — Na občnem zboru nemške družbe Siemens Halske d. d. so sklenili izplačilo 12-odstotne dividende in so pojasnili trenutni položaj nemške elektroindustrije; položaj je izdatno boljši kot lani. Družba ima toliko naročil, da svojo tovarniško kapaciteto lahko popolnoma izkoristi, kar lani ni bilo. — Vacuum Oil pripravlja izplačilo 100-odstotne dividende! Glavnico bodo na novo fundirali, delnice se skokoma dvigajo. — Ameriški petrolejski trg ni v znamenju dobre tendence. Povprečna dnevna produkcija surovega petroleja znaša še zmeraj 2.350.000 kub. čevljev. Cene nalahno padajo. — Živnostenska bo izplačala kot lani dividendo 24 Kč. — Zopet se bodo pričela pogajanja za pristop Poljake k Mednarodnemu jeklenemu kartelu. — »Der Deutsche

Volkswirte pozdravlja ustanovitev Splošne Jugoslovanske bančne Zveze, ki jo označa kot izraz zaupanja v narodno gospodarstvo Jugoslavije. Zraven pa izraža upanje, da bo dunajski denarni trg na novo imel glavno besedo na jugoslov. denarnem trgu. — Švicarski kreditni zavod (Schweizerische Kreditanstalt) razpolaga sedaj s polno vplačano delniško glavnico 150 milijonov frankov. Dividenda je 8-odstotna ali 38/80 fr. — Rumunska Narodna banka je imela na koncu januarja za 26 milijard in 679 milijonov švajcerskih bankovcev v obtoku. — Donavska plovba na dolnjem teku Donave se bo kmalu pričela, le majhni koščki so še zamrzni. Upajo na popolno odprtje plovbe s 1. marcem. — Najvišji gospodarski svet Turčije bo za 1. majnik sklican k seji. Dnevni red se je že izdelan in obsega sledeče točke: 1. Draginja živil; 2. možnosti nadvrednotenja turške valute; 3. temeljna načela nove carinske tarife. — V Carigradu delujoče inozemske zavarovalnice so trgovski zbornici v Carigradu korporativno izjavile, da so spričo množičnih se nezgod zadnjega časa v turških vodah prisiljene, da zvišajo zavarovalno premijo pri zavarovanju proti ladijskim nezgodam na 3 odstotke. Na Grškem znaša ta premija 1 odstotek. — Po svetu potuje japonska trgovska delegacija in prireja leteče razstave japonskih trgovskih izdelkov. — Ameriški justični oddelek zasleduje od leta 1925 dalje notacije bombazna na borzi v svrhu ugotovitve, če se zrcalijo v cenah špekulacijske kupčije. To zasledovanje so odredili vsled večkratnih pri- tožb. — Jugoslov. generalni konzulat v Turčiji poroča, da so izgledi za zaposle- nje tujih delavcev v Turčiji v zadnjem času prav slabi. Prišlo je že več skupin igoslov. delavcev, pa niso dobili po cele tedne nobenega dela in so še svoja majh- na denarna sredstva porabili. Konzulat jih je moral poslati nazaj domov.

Borza dela v Mariboru. Od 19. do 25. februarja 1928 je pri tej borzi iskalo de- la 76 moških in 41 ženskih, skupaj torej 116 oseb, 70 mest je bilo prostih, delo je dobilo 42 oseb, t. j. 22 moških in 20 ženskih, odpotovalo jih je 34, odpadlo pa 85, od 1. januarja do 25. februarja pa je dela iskalo 1243 oseb, prostih mest je bilo 586, delo je dobilo 351 oseb, od- potovalo jih je 971, odpadlo pa 330.

Pri Borzi dela v Mariboru dobijo delo: 10 hlapcev, 14 vinčarjev, 4 vrtnarji, 1 mizar, 1 brivec, 1 tapetnik, 1 mlinar (mlajša moč), 2 strokovnjaka za barva- nje porcelana, 4 majarji, več vajencev (pekovske, mizarške, kovaške, kamno- seške in natakarske obrti, trgovske stro- ke), 3 kmečke deklet, 5 kuharic, 6 služ- kinj, 1 gospodinja, 4 šivilje za perilo, 1 podnatakarica, 2 vzgojiteljici, 1 varu- ška, 1 sobarica, 2 slikarici, 2 likalke za belo perilo.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeno odeljenje v Ljubljani sprejema do 12. marca t. l. ponudbe glede oddaje zgradbe dvonadstropne stanovanjske hi- še v Novem mestu; do 13. marca t. l. glede dobave 100 komadov ključev za kretnice in verige za škripce. — Pred- metni pogoji so na vpogled pri gradben- em odeljenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 8. marca t. l. ponudbe glede dobave 2000 kg olja za osovine; do 9. marca t. l. glede dobave tračnic; do 10. marca t. l. glede dobave 10.000 kg sena in 10.000 kg ovsa. — Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 15. marca t. l. ponu- be glede dobave 1 hidraulične stiskalnice. — Uprava intendantskega slagališta mornarice v Tivtu sprejema do 15. mar- ca t. l. ponudbe glede dobave razne po- sode in drugega kuhinjskega orodja. — Vršile se bodo naslednje ofertalne lici- tacije: Dne 15. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede do- bave raznega signalnega materiala. — Dne 15. marca t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko odeljenje v Beo- gradu glede dobave raznih olj, bencina,

petroleja itd., dne 17. marca t. l. pa gle- de dobave križnih nožev. — Dne 16. mar- ca t. l. pri Direkciji drž. železnic, ma- šinsko odeljenje v Ljubljani glede doba- ve 620 komadov odlitkov od jeklene li- tine in 100 komadov kož za prehodne mehove; dne 17. marca t. l. pa glede do- bave 3.100 kg šamotne opeke in 2000 kg šamotne malte; dne 19. marca t. l. glede dobave Griffin-koles. — Dne 19. mar- ca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Za- grebu glede dobave kretnic.

Prodaja. Dne 19. marca t. l. se bo vr- šila pri direkciji državnih železnic v Za- grebu ofertalna licitacija glede prodaje 1600 komadov praznih lesenih sodov od olja.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in in- dustrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Vojvodinski hmelj. Na trgu hmelja v Petrovcu se je pojavila v zadnjem času majhna stagnacija. Cene so bile nespre- menjene in so plačevali za 100 kg bla- ga 500 do 1000 dinarjev. Položaj je mi- ren. Vsled letošnjega težavnega položaja

ja bodo letos vojvodinski hmeljarji 5 do 10 odstotkov s hmeljem obdelanega sve- ta posvetili drugim namenom. V Zlatcu so kupovali jugoslov. hmelj po 600 do 1400 Kč za 50 kg. V Nürnbergu nobene spremembe, tudi glede drugih vrst hme- lja ne.

Železo. Dvigalo gibanje na medna- rodnem železnem trgu je izredno napre- dovalo in znaša dvig v teku Zadnjega četrtletja 15 do 20 odstotkov. Tajnik lon- donske železne borze je v nekem poro- čilu poudarjal, da je železni in jekleni trg Anglije dosti bolj zdrav kot pred ne- kaj časa; v industriji vlada optimizem. — V Stockholmu so ustanovili družbo, koje glavnico so določili na minimalno 8 milijonov in na maksimalno 24 milijonov švedskih kron. Uporabi naj se Flodinov način za direktno proizvajanje jekla iz rude v električni peči. Tudi v Nemčiji in v Angliji so se dobili interese za novi način proizvajanja. Nova družba ima naslov Flodin - Järn - Aktienbolaget. Dolgo časa že obstoji stremljenje, da bi se ognili dolgotrajni proceduri pro- izvajanja jekla po dosedanjem načinu, in se je pojavilo že več načrtov za okrajša- no proceduro. Flodinov načrt štejejo med najbolj pripravne.

Potrfti neizmerne žalosti javljamo, da nas je danes zapustil naš najboljši oče, sopro, tast itd., gospod

IVAN GROBELNIK

veletrgovec in posestnik.

Po dolgem, mučnem trpljenju je zatisnil oči, previden s tolažili sv. vere v 64. letu svojega delapolnega življenja.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek 1. marca t. l. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti Knaflijeva ulica 13.

V Ljubljani, dne 28. februarja 1928.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Veletrgovina
A. ŠARABON
v Ljubljani

priporoča
špecerijsko blago
raznoversno žganje, moko in deželne pri- delke. — Raznoversno rudninsko vodo.
Lastna pražarna za ka- ve in mla za dišave s električnim obratom.
Ceniki na razpolago!

VINOCE
tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

naifinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmoder- nejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

LIKERJE

Medicinalni Cognac, Jajčni-Cognac, Rum, Jamaika- Rum, Pešnikovec, Silvevko, Treptinovce, Sadjevec, Brinjevec, Vermul-vino, Malinovce in neoslajeni Malinov sok (Succus), Rumosol in Špirit, v najboljši kakovosti in po najnižji ceni priporoča.

„**ALKO**“

družba z o. z. LJUBLJANA, Kolizej.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže pra- žene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točno in solidno postrežba!

Zahtevajte cenik!

TISKARNA MERKUR LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23

TRG.-IND. D. D.

Se priporoča za tisk vseh trgovskih, obrtnih, industrijskih in uradnih tiskovin. * Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, tabele, vabila, letake, poselnice itd. * LASTNA KNJIGOVARNICA. * TELEFON. 37. 2552.

Ureja dr. IVAN PLESS. — Za Trgovsko-industrijsko d. d. »MERKUR« kot izdajatelja in tiskarja: A. SEVER, Ljubljana.